

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o pomocy społecznej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – ministerstwo wiodące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Elżbieta Bojanowska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Krystyna Wyrwicka, Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej, e-mail: sekretariat.dps@mrpips.gov.pl tel. 22-66-11-27</p>	<p>Data sporządzenia 8 sierpnia 2016 r.</p> <p>Źródło: Orzeczenie TK</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych UB 10</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Usunięcie stanu prawnego niezgodnego z Konstytucją, stwierdzonego wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 października 2015 r. (sygn. akt SK 19/14).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Trybunał orzekł o niezgodności z Konstytucją (art. 67 ust. 2 w związku z art. 2) art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w zakresie, w jakim stanowi, że w wypadku wniosku o przyznanie zasiłku stałego osobie całkowicie niezdolnej do pracy, legitymującej się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i niemającej innych środków utrzymania, prawo do zasiłku ustala się począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek. Trybunał zwrócił uwagę, że jeżeli osoba wystąpiła o stwierdzenie niepełnosprawności, a następnie ze względu na tę niepełnosprawność, powodującą brak środków utrzymania, występuje o zasiłek stały, świadczenie to powinno zostać jej przyznane od dnia stwierdzenia niepełnosprawności uniemożliwiającej podjęcie pracy (po stwierdzeniu, że ta niepełnosprawność jest źródłem braku dochodu).

Projekt wprowadza możliwość przyznawania zasiłku stałego wstecz, czyli za okres sprzed uzyskania orzeczenia powiatowego zespołu stwierdzającego stopień niepełnosprawności. Ponieważ zasiłki stałe mogą być przyznane również na podstawie orzeczeń o całkowitej niezdolności do pracy, projekt ustawy uwzględnia również te orzeczenia. Osoby oczekujące na orzeczenie będą składały w ośrodku pomocy społecznej wniosek o zasiłek stały, do którego będą załączać potwierdzenie złożenia wniosku o przyznanie świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy albo wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Ponadto osoby nie mające środków utrzymania, będą mogły w okresie oczekiwania na orzeczenie otrzymywać zasiłek okresowy na ogólnych zasadach. Taka procedura umożliwi ośrodkowi pomocy społecznej weryfikację sytuacji osobistej, rodzinnej i dochodowej osoby ubiegającej się o pomoc.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby, które złożą wniosek o przyznanie zasiłku stałego wraz z potwierdzeniem złożenia wniosku o przyznanie świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy albo wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	Szacunek: 2.860 osób	Wykorzystanie wtórne danych ze sprawozdania MPiPS-03 za okres 2012-2015	Wyrównanie przyznanego zasiłku okresowego na osobę na czas oczekiwania na orzeczenie o stopniu niepełnosprawności/o niezdolności do pracy do wysokości zasiłku stałego

Ośrodki pomocy społecznej	2.497	Dane administracyjne	Rozpatrywanie spraw o przyznanie pomocy na czas oczekiwania na orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub o niezdolności do pracy, następnie prowadzenie sprawy o przyznanie zasiłku stałego począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o przyznanie zasiłku stałego wraz z potwierdzeniem złożenia wniosku o przyznanie świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy albo wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.
Wojewodowie	16	Dane administracyjne	Planowanie środków w budżecie państwa na wyrównanie pomocy do wysokości zasiłku stałego począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o przyznanie zasiłku stałego wraz z potwierdzeniem złożenia wniosku o przyznanie świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy albo wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności
Powiatowe i miejskie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	380	Dane administracyjne	Wydawanie potwierdzeń złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności
Organy orzekające o prawie do świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy – inspektoraty ZUS	210	Dane administracyjne	Wydawanie potwierdzeń złożenia wniosku o przyznanie świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt regulacji na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759) został przedstawiony do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego wyraziła pozytywną opinię o projekcie.

Projekt został także przekazany do zaopiniowania przez wskazanych poniżej partnerów społecznych:

1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881):

- a) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- b) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- c) Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Socjalnych,
- d) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;

2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029):

- a) Konfederacja „Lewiatan”,
- b) Związek Pracodawców Business Centre Club,
- c) Związek Rzemiosła Polskiego,
- d) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto projekt został przesłany do konsultacji publicznych z następującymi podmiotami:

- 1) Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- 2) Rada Pomocy Społecznej przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;

- 3) Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM;
- 4) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 5) Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych;
- 6) Małopolskie Forum Pomocy Społecznej;
- 7) Dolnośląskie Forum Pomocy Społecznej;
- 8) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 9) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „Centrum”;
- 10) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „Razem”;
- 11) Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979, z 2015 r. poz. 1063 oraz z 2016 r. poz. 494) oraz na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej – stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.).

W trakcie konsultacji uwagi do projektu zgłoszili:

- 1) NSZZ Solidarność
- 2) Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej
- 3) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „Razem”
- 4) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	7,7
Wydatki ogółem	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	75,9
budżet państwa	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	75,9
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-68,2
budżet państwa	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-68,2
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Budżet państwa, w 2017 r. (rok 0) część 83 Rezerwy celowe, w kolejnych latach część 85 Budżety wojewodów, dział 852 Pomoc społeczna.
---------------------	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przyjęto, że przyznanie zasiłku okresowego osobom, które złożyły wniosek o przyznanie świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy lub o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, na okres zawieszono postępowania w sprawie ustalenia uprawnienia do zasiłku stałego dotyczy około 2860 osób. Jest to 5% średnioroczny przyrost grupy beneficjentów zasiłku okresowego przyznawanego z powodu niepełnosprawności w latach 2012-2015. Dodatkowy koszt dla budżetu państwa pojawi się z chwilą wznowienia postępowania o przyznanie zasiłku stałego i ustalenie prawa do tego zasiłku począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o przyznanie zasiłku stałego wraz z wyżej wymienionym potwierdzeniem. .</p>
--	---

W celu obliczenia skutków finansowych dla budżetu państwa wyrównania przyznanego zasiłku okresowego na osobę na czas oczekiwania na orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub o niezdolności do pracy do wysokości zasiłku stałego przyjęto następujące założenia:

- 2860 osób złoży wniosek o przyznanie zasiłku stałego wraz z potwierdzeniem złożenia wniosku o przyznanie świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy lub o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wobec których zostanie zawieszono postępowanie o przyznanie zasiłku stałego, na czas oczekiwania na orzeczenie

	<p>przyznany będzie zasiłek okresowy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wśród osób, które złożą wniosek o przyznanie zasiłku stałego wraz z wyżej wymienionym potwierdzeniem, 80% to osoby samotnie gospodarujące, pozostałe to osoby w rodzinie, - zasiłek okresowy przyznany jest w kwocie stanowiącej 50% maksymalnej wysokości zasiłku okresowego, to jest 50% z kwoty 418 zł w przypadku osób samotnie gospodarujących, 50% z kwoty 514 zł w przypadku osób w rodzinie, - czas oczekiwania na wydanie orzeczenia o niepełnosprawności – 6 miesięcy (średni czas oczekiwania), taki sam czas przyjęto dla orzeczeń o niezdolności do pracy, - zasiłek stały przyznaje się w maksymalnej wysokości, to jest 604 zł w przypadku osób samotnie gospodarujących, 514 zł w przypadku osób w rodzinie, - udział beneficjentów zasiłku stałego, za które opłacane są składki zdrowotne (w przypadku, gdy osoby te nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu) wyniesie 88%, - koszt jednej składki zdrowotnej – 45 zł (dla kalkulacji przyjęto maksymalną kwotę składki zdrowotnej). <p>Koszt wyrównania pomocy pieniężnej do wysokości zasiłku stałego po dostarczeniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o niezdolności do pracy, uwzględniając opłacenie składki zdrowotnej w przypadku braku ubezpieczenia z innego tytułu, wyniesie 6,9 mln zł.</p> <p>W kalkulacji uwzględniono wpływy do Narodowego Funduszu Zdrowia z tytułu wyrównania składki zdrowotnej w wysokości 0,7 mln.</p> <p>W skutkach dla kolejnych lat, nie uwzględniona została weryfikacja kryteriów dochodowych, która ma miejsce co 3 lata (najbliższa weryfikacja kryteriów dochodowych przypada na rok 2018).</p> <p><i>Źródło danych: MPiPS-03 sprawozdanie z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach 2012-2015; BI: dane z systemu informatycznego EKSMOoN.</i></p> <p>Skutki finansowe proponowanych zmian realizowane będą w ramach wydatków zaplanowanych w ustawach budżetowych na poszczególne lata.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	68,2
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana regulacja będzie miała wpływ na obywateli - osoby niepełnosprawne, które będą miały możliwość otrzymywania zasiłku stałego z wyrównaniem oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na obszary wymienione w pkt 10.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ze względu na odroczenie przez Trybunał terminu utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnej normy do końca 2016 r., proponuje się wejście w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2017 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.